

Tisková zpráva

Lucemburk 26. září 2022

Členské státy by měly zintenzivnit boj proti nezákonnému rybolovu

Nezákonný, nehlášený a neregulovaný rybolov je jednou z největších hrozeb pro mořské ekosystémy a podryvá úsilí o udržitelné řízení rybolovu. EU a její členské státy zavedly opatření, jež mají udržovat nezákonný rybolov pod kontrolou. Avšak vzhledem k tomu, že kontroly a sankce jsou členskými státy uplatňovány nerovnoměrně, nejsou daná opatření tak účinná, jak by měla být. Tento závěr uvádí Evropský účetní dvůr (EÚD) ve zvláštní zprávě, kterou dnes zveřejnil. Auditóři doporučují Evropské komisi, aby monitorovala, zda členské státy posilují své kontrolní systémy zamezující dovozu nezákonných produktů rybolovu, a zajistila, aby proti nezákonnému rybolovu ve vodách EU i mimo ně uplatňovaly sankce, které budou odrazující.

EU je v oblasti rybolovu globálně významným aktérem, a to jak z hlediska velikosti rybářského loďstva (přibližně 79 000 plavidel), tak i proto, že je největším světovým dovozcem produktů rybolovu (34 % celkového světového obchodu). V souladu s cíli udržitelného rozvoje OSN se EU zavázala do roku 2020 ukončit nezákonný, nehlášený a neregulovaný rybolov. Tento cíl se nepodařilo splnit. Zajištění legality produktu však samo o sobě nezaručuje, že pochází z udržitelných zdrojů.

„EU má zavedené kontrolní systémy, které znesnadňují přístup produktů z nezákonného rybolovu ke spotřebitelům,“ uvedla Eva Lindströmová, členka EÚD, pod jejímž vedením tento audit probíhal. „Navzdory těmto opatřením se ale tyto produkty k občanům EU stále dostávají. Děje se tak především proto, že členské státy uplatňují kontroly a sankce nerovnoměrně“.

V roce 2008 zavedla EU systém osvědčení o úlovku, jehož účelem je zaručit zákonnost dovážených produktů rybolovu. Podle auditorů tento režim zlepšil sledovatelnost a také posílil kontrolu dovozu. Členské státy však provádějí kontroly nerovnoměrně. Systém EU pro osvědčení o úlovku je založen na listinných dokladech, což s sebou nese zvýšené riziko podvodu. Účinnější by podle auditorů byla jednotná elektronická databáze na úrovni EU. Evropská komise přitom vyvinula celounijní informační systém usnadňující zjišťování podvodů a pomáhající automatizovat kontroly. Žádný z členských států ale tento systém nepoužívá. Komise navrhla, aby se používání tohoto informačního systému stalo povinným.

Pokud se Komise a Rada domnívají, že kontrolní systémy zavedené v zemích mimo EU vyvážejících produkty rybolovu do EU jsou nedostatečné, mohou přijmout opatření v podobě vydání „žluté

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy Evropského účetního dvora. Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

karty“ nebo „červené karty“. Dostane-li určitá země mimo EU červenou kartu, členské státy EU jsou povinny odmítnout veškeré dovážené produkty rybolovu pocházející z plavidel této země. Auditóři zjistili, že tento systém karet se ukázal jako užitečný a že ve většině dotčených třetích zemí vedl k reformě.

Členské státy jsou odpovědné za kontrolování rybářské činnosti prováděné plavidly s jejich vlajkami a v jejich vodách. Auditóři zjistili, že vnitrostátní kontroly často odhalily případy nezákonného rybolovu. K nadměrnému rybolovu a nepravdivému nahlašování úlovků nicméně stále dochází, a to z důvodu slabých kontrol v některých členských státech. Nejčastějším porušením pravidel ze strany loďstva EU je nepravdivé nahlašování úlovků, dalším v pořadí je pak rybolov v uzavřených oblastech nebo bez přidělených kvót a používání zakázaného zařízení. Existuje mnoho důkazů o tom, že problém představuje i vymáhání povinnosti vykládky a že na moři i nadále dochází k nezákonným výmětům, uvádějí auditóři. Rovněž zjistili, že projekty financované EU, které prověřovali, pomohly posílit kontrolní systém pro rybolov.

Co se týče systému sankcí, auditóři konstatují, že převážná většina zjištěných případů závažného porušování předpisů byla předmětem vyšetřování nebo stíhání, které vedlo k přijetí včasných sankcí. Z auditu však zároveň vyplynulo, že v rámci EU neexistují v této oblasti rovné podmínky. Auditóři například upozorňují, že průměrná výše pokuty uložené za podobné porušování pravidel se pohybovala přibližně od 200 EUR (Kypr, Litva a Estonsko) do více než 7 000 EUR (Španělsko). V některých členských státech sankce neodrazovaly od nezákonného rybolovu, protože nebyly úměrné hospodářskému zisku plynoucímu z porušení pravidel. Auditóři doporučují Komisi, aby usilovala o jednotné a účinné uplatňování systému odrazujících sankcí. Rovněž by měl být sladěn systém trestných bodů ve všech členských státech.

Zvláštní zpráva 20/2022 „Opatření EU v oblasti boje proti nezákonnému rybolovu: kontrolní systémy jsou zavedené, ale jsou oslabené nerovnoměrnými kontrolami a sankcemi ze strany členských států“ je k dispozici na [internetové stránce EÚD](#).

Kontakt pro tisk

Tiskové oddělení EÚD: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – M: (+352) 621 552 224